

REZOLUCIJA I ZAKLJUČCI VI KONGRESA

O PČELARSTVU I PČELINJIM PROIZVODIMA SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM SARAJEVO, 2021.

Kongres je i ove godine, kao i do sada, pokazao svoju interdisciplinarnost, okupljajući sve zainteresirane strane iz područja pčelarstva i pčelinjih proizvoda. Na Kongresu su predstavljene rezultati istraživanja, kao i rezultati iz struke i prakse. Tako su u radu i ovogodišnjeg skupa sudjelovali veterinari, prehrambeni tehnolozi, nutricionisti, liječnici, agronomi, farmaceuti i veliki broj iskusnih pčelara kao i drugih srodnih zanimanja. Organizacijski odbor je odlučio da će Skup i u buduću njegovati ovakav pristup. U skladu s vizijom, misijom i ciljevima kongresa, donesena je rezolucija koja podrazumijeva zaključke i preporuke:

1. Pčelarstvo je važna privredna djelatnost koja u znatnoj mjeri može utjecati na materijalni status poljoprivrednih proizvođača u ruralnim područjima, a predstavlja potencijal u smanjenju siromaštva i migracija stanovništva posebno mlađe populacije;
2. Svi akteri u području pčelarstva (pčelari, akademska zajednica, industrija i državne institucije) dat će doprinos razvoju pčelarstva i prateće industrije, jer proizvodnja kvalitetnog meda i drugih pčelinjih proizvoda predstavlja veliku šansu za razvoj pčelarstva i poljoprivrede u cjelini.
Svi akteri u lancu vrijednosti pčelarstva trebaju težiti boljem reguliranju institucionalno-pravnih okvira ove oblasti.
3. U cilju povećanja konkurentnosti ovog sektora, u narednom periodu, potrebno je povećati produktivnost po košnici tako što će se više primjenjivati moderne tehnologije i povećavati broj profesionalnih pčelara kao i pčelara hobista. Naročito je značajna primjena mobilnog pčelarenja i tehnologija poput SMS vaga i drugih informacijskih tehnologija, upotreba podataka meteoroloških službi, registra i katastra pčelinje ispaše itd.;
4. U cilju poboljšana i stvaranja uvjeta tehničkog i tehnološkog progressa, pčelarske organizacije u narednom periodu trebaju neprekidno raditi na predlaganju, osiguravanju i usmjeravanju potpora državnih i međunarodnih institucija te koristiti postojeće mogućnosti potpora iz fondova države i EU;
5. S obzirom na stalno prisutna dva velika problema, s kojima se proizvođači u ovom sektoru susreću, a to su patvorenje meda i uvoz pčelinjih proizvoda slabije kvalitete po niskim cijenama, u narednom periodu neophodno je jacati stručne kapacitete

pčelarskog sektora kako bi se suprostavio poplavi patvorenog i jeftinog uvoznog meda loše kvalitete kojim je preplavljeno trziste.

6. I dalje je prisutan problem sve češće pojave uginuca pčelinjih zajednica uslijed nepravilne/prekomjerne upotrebe pesticida, kemizacije tla, zagađenja pitke vode, urbanizacije i klimatskih promjena, nameće se zahtjev za boljom regulativom u ovome području i njene primjene u praksi, a sve u u cilju zaštite pčelinjih zajednica. **Osim** toga bolesti pčela predstavljaju veliki problem u pčelarstvu, te se predlaže poboljšanje nadzora zdravlja i preventivnih dijagnostičkih mjera za ocuvanje pčelinjeg fonda. U suradnji s naučnim institucijama potrebno je raditi na implementaciji najnovijih spoznaja o metodama u prevenciji bolesti pčela.
7. **Učešćem** kongresa i dalje naglasavaju potrebu institucionalnog uređenja selekcije i uzgoja matice, kroz uspostavu sistema testiranja i rangiranja proizvođača matice, po kvaliteti na godišnjoj razini, kao i uvođenju legislative o državnim poticajima za proizvodnju matice.
8. Zbog nedovoljnog poznavanje proizvodnje **matice, mlijeka** kao i kvalitetnih postupaka prikupljanja i dorade ostalih pčelinjih proizvoda poput polena, propolisa, perge, voska i pčelinjeg otrova, ali i proizvoda u čiji sastav se oni ugrađuju na čemu se u narednom periodu treba intenzivno raditi, neophodno je poboljšati edukaciju na svim razinama. To je preduvjet za poboljšanja položaja pčelarstva, ali i poboljšanje tržišne ponude i konkurentnosti tih proizvoda;
9. Neke vrste pčelinjih proizvoda imaju posebnu vrijednost jer njihov sastav je uvjetovan prirodnim naslijeđem biljaka u BiH, pa posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti i promoviranju pčelinjih proizvoda s geografskim porijeklom;
10. Neophodne je i dalje nastaviti raditi na usklađivanju zakonske regulative iz područja pčelarstva s legislativom EU. Pored ostalog potrebno je u najskorije vrijeme, poboljšati i urediti zakonsku regulativu za registraciju vozila i pčelarskih prikolica; osim toga; Neophodne je ubrzati i pojednostaviti proceduru za prelazak s konvencionalnog na organsko pčelarstvo;
11. U narednom periodu je neophodno uložiti dodatne napore u cilju harmonizacije i standardizacije metodologije u vidu pisanog standarda, koji će u sebi sadržati sve elemente i naučne principe jedinstvenog i prihvaćenog senzorskog vrednovanja;
12. U području **apiterapije, apiterizma** potrebno je neprekidno poticati suradnju s akademskom zajednicom u cilju intenziviranja naučnih istraživanja (kliničke i druge studije). Dokazi o djelovanju apiterapeutskog proizvoda na zdravlje često nisu potkrijepljeni činjenicama. Njihova proizvodnja je najčešće u domaćinstvu, a prodaja u direktnoj komunikaciji proizvođač-potrošač. Zbog toga je, u interesu proizvođača, a i konzumenata unifikacija kvalitete apiterapeutskih proizvoda te pružanje provjerene

informacije potrošaču. Za dokazivanje efikasnosti i efektivnosti apiterapeutskog pripravka preporučuje se koristiti samo tvrdnje dobivene na bazi postojećih ili izvedenih kliničkih studija. Rezultati studija i analiza trebaju biti navedeni u proizvodnoj dokumentaciji apiterapeutskog proizvoda;

13. Potrebno je i dalje unaprijedjivati međunarodnu saradnju u cilju aplikacija na razvojne projekte iz oblasti pčelarstva, pčelinjih proizvoda i kompletnog lanca vrijednosti u ovoj oblasti;
14. Postoji velika potreba stalnog obrazovanja pčelara kako bi povećali nivo njihovog znanja, vještine i način primjene tog znanja kao odgovor novim izazovima, a sve u pravcu poboljšanja konkurentnosti pčelarske proizvodnje i održivosti poljoprivrednih gazdinstva. Cijeli pčelarski lanac i krajnji pčelinji proizvodi mogli bi se poboljšati ako se posebna pažnja posveti edukaciji svih sudionika duž lanca vrijednosti proizvodnje, prerade, pakovanja i distribucije pčelinjih proizvoda (tehnolozi, agronomi, farmaceuti, ~~agro~~-ekonomisti, veterinari, liječnici itd.);
15. Na web stranici Kongresa www.beecongres.com će se redovno objavljivati svi oblici međunarodnih saradnji kao i najnovije spoznaje iz oblasti pčelarstva i pčelinjih proizvoda.

Sarajevo, 21.11.2021. godine

Predsjednik Organizacionog Odbora

Sanel Hodzic, dr.vet.med.